

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ВГО «АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української та іноземної лінгвістики

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2019

ББК 81.0

С91

УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет), старший судовий експерт ЛНДІСЕ;

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 15 лютого 2019 року, Рівне. – 190, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 28.02.2019 р.).

До збірника увійшли матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

**CEKЦІЯ 1. CУЧАСНІ ПPOБЛЕМИ MІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ**

<i>Байло Ю. В.</i>	6
Антропоцентризм як провідний принцип відтворення світу свідомістю людини (на матеріалі англійських термінів військової справи)	
<i>Левчук П. Г.</i>	10
Українська мова у школах Кракова	
<i>Михальчук Н. О., Примачок Л. Л.</i>	14
Теоретико-методологічні засади становлення професійної рефлексії майбутніх фахівців	
<i>Потанчук С. С.</i>	46
Зіставний аналіз лінгвокультурних концептів у сучасному мовознавстві	

**CEKЦІЯ 2. ТPAДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

<i>Афанас'єва Л. В.</i>	49
Лінгвістична теорія емоцій	
<i>Бігунов Д.О.</i>	52
До питання «мовленнєві стратегії та тактики»	
<i>Гончарук Р. А.</i>	56
Expressive Syntax in der Poesie	
<i>Івашкевич Е. Е.</i>	60
To the Problem of Studying Narrative Levels of Graphic Novels	
<i>Калініченко М. М.</i>	67
Популярна гумористична література США 1800-х років	
<i>Сербіна Т. Г.</i>	72
Ирония и подтекст как формы непрямой коммуникации в газете	
<i>Щербачук Н. П.</i>	80
Співвідношення простих ускладнених речень у репліці-запитанні і репліці-відповіді	

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

<i>Антоненко Н.Є.</i>	81
English for Specific Purposes: Course Design	
<i>Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О.</i>	88
Використання відеоматеріалів у навчанні іноземної мови	
<i>Ветрова І. М.</i>	94
Нові підходи у формуванні методичних умінь учителя іноземної мови	
<i>Гнатюк Н. Є., Книш Т. В.</i>	98
Деякі аспекти формування іншомовних лексичних навичок у студентів немовних спеціальностей на сучасному етапі	
<i>Заніздра О. А.</i>	100
Використання тестування у навчанні іноземним мовам в технічному вищому навчальному закладі	
<i>Зубілевич М. І., Фінчук Г. В.</i>	102
До питання використання інноваційних технологій при вивченні англійської мови	
<i>Івашкевич Е. З., Яцюрик А. О.</i>	107
Social Intelligence of a Teacher as a Complex of Intellectual Characteristics	
<i>Мороз М. С.</i>	120
Rôle de l'enseignant. Enseignement centré sur l'apprentissage de langue et l'enseignement centré sur les besoins des apprenants dans l'éclectisme méthodologique d'aujourd'hui	
<i>Мунтян А. О., Шпак І. В.</i>	125
The Advantages of the Project Method for a Foreign Language Learning	
<i>Ніколайчук Г.І.</i>	130
Форми та методи навчання німецької мови у дошкільних закладах	
<i>Погуляєва М. С.</i>	132
Інноваційні практики вдосконалення професійної компетентності вчителів	
<i>Скубченко Д. О.</i>	135
Eine gehirngerechte Methode für das Fremdsprachenlernen	
<i>Смирнова М. Л.</i>	137
Medien als Motivationsschub für den Erwerb einer Fremdsprache	
<i>Федоришин О. П.</i>	140
Socializing Students with Disabilities in Canadian Schools	

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Білоус Т. М.	144
Effective teaching methods directed to IC formation	
Гронь Л. В., Гронь В. М.	147
Навчання монологу-роздуму студентів мовних спеціальностей вищих закладів освіти	
Забіяка І. М.	156
Проектна технологія у вивченні іноземної мови в процесі магістерської підготовки	
Ковальчук О.М.	158
Інноваційний вектор підготовки майбутніх філологів	
Макрола Дж. Ч.	162
Improving Listening Comprehension: Videos with Subtitles	
Момотюк С. І.	166
Apports des TIC (Technologies de l'information et de la communication) dans l'enseignement-apprentissage des langues en Ukraine. Place des cours en ligne et applications mobiles dans l'aquisition d'une langue étrangère	
Мосіна Ю. С.	169
Чи є недоліки у використанні інтерактивної дошки?	
Пархоменко О. Т.	172
Комп'ютерні технології та інтернет-ресурси у процесі навчання іноземних мов	
Перерва К.М.	175
The Concept of Situated Language Learning	
Федоришина В. О.	178
The Canadian Public School System	
Шевчук А. В.	184
Лексикографічна компетенція як складник мовної культури студента	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	188

*Гончарук Р.А.
Рівне*

EXPRESSIVE SYNTAX IN DER POESIE

Problemstellung. Die schöpferische Tätigkeit der berühmten ukrainischen Dichterin Lesia Ukrainka und des berühmten Vertreters der Weltliteratur G. Heine wird aus den Untersuchungen der Gelehrten und Literaturkritikern niemals verschwinden. Diese Arbeit ist der Erforschung expressiver syntaktischer Konstruktionen in der Poesie von G. Heine "Schlesische Weber" und deren Übersetzung ins Ukrainische unter dem Namen "Weber" von Lesya Ukrainka gewidmet. **Die Aktualität** dieser Arbeit beruht auf dem Studium der Besonderheiten der Übersetzung expressiver stilistischer Mittel in poetischem Text aus der deutschen Sprache in die ukrainische Sprache, um den stilistischen Effekt in der Sprache des Originals und der Übersetzung zu widerspiegeln. **Objekt** der Untersuchung ist der Text von H. Heines Gedicht „Schlesische Weber“ und seine Übersetzung ins Ukrainische von Lesya Ukrainka. Das Gedicht "Schlesische Weber" wurde in die Sammlung "Zeitgedichte" aufgenommen, die während der dritten Schaffensperiode des Dichters geschrieben wurde. In dieser Sammlung spiegelt der Dichter den sozialpolitischen Kampf in Deutschland in den 40er Jahren des 19. Jahrhunderts vollständig wider. In den „Schlesischen Webern“ taucht das Bild der deutschen Arbeiterklasse auf, die bereit ist, einen revolutionären Kampf mit dem alten feudalen Deutschland zu führen. Darum kann diese Poesie als Leitmotiv der gesamten Sammlung bezeichnet werden. **Gegenstand** der Forschung sind die strukturemantischen Merkmale und Funktionen expressiven Stilkonstruktionen in der Sprache des Originals und der Übersetzung. **Ziel** dieser Studie ist es, die Wege zur Übersetzung der expressiven stilistischen Mittel von H. Heines Dichtung und deren Übersetzung ins Ukrainische zu bestimmen.

Präsentation des Hauptmaterials. Das Studium der Kategorie der Ausdruckskraft reicht mit seinen Wurzeln bis zum Ende des 19. Jahrhunderts zurück. Ein besonderes Interesse erwacht jedoch in der Mitte des 20. Jahrhunderts in den Werken von Scharl Balli, W.W. Winogradov, V.M. Maslov, I.R. Halperin und anderen. In der ukrainischen Linguistik werden die Probleme der Ausdruckssyntax

von N.V. Guywanyuk, S.Ya. Yermolenko, A.P. Zagnitko, I. Cherednichenko und anderen untersucht. Das Expressive wird als Ausdruck der Beziehung eines Sprechers zu einer Aussage interpretiert, die Ausdruckskraft mit Modalität konvergiert, und als Ausdruck von Emotionen, und als Zeichen des Stils, und oft werden im Expressiven Emotionalität, Bildsprache, funktional-stilistische Farbgebung verbunden. W.W. Winogradov betonte die Wichtigkeit des Studiums der expressiven Syntax und wies auch auf "das Problem der expressiven – ausdrucksvollen, visuellen – Nuancen hin, die dem einen oder anderen syntaktischen Konstruktion oder der einen oder anderen Kombination syntaktischer Strukturen inhärent".[3, S.61] O.A. Kostrova betrachtet die Expressivität als "das Ergebnis von Metaphorisierung, Metonymisierung, Implikation, Verallgemeinerung von Wiederholung, Teilung, Inklusion, Verdrängung und Metasemiasis". [4, S.29]

Der Text von G. Heines Gedicht "Schlesische Weber" ist voll von Figuren der expressive Syntax, die ein breites Feld für ihre Forschung sowohl im deutschsprachigen Text als auch bei der von Lesya Ukrainka durchgeführten Übersetzung ins Ukrainische ergeben. Bei der Analyse von Gedichten können bestimmte Ausdrucksmittel ausgezeichnet werden.

Die häufigsten Mittel des sprachlichen Ausdrucks in der Poesie „Schlesische Weber“ sind syntaktische Wiederholungen. Jede Gedichtstrophe von "Schlesischen Weber" endet sich mit der Wiederholung eines einfachen Satzes, dem sogenannten **Refrain** [1]. In dieser Dichtung hat der Refrain die Funktion, den Leser auf eine bestimmte Meinung des Autors - dem Aufruf zur Vorbereitung des Aufstands - aufmerksam zu machen: „Wir weben! Wir weben!“ [13] Diese doppelte Wiederholung überträgt den emotionalen Zustand der maximalen Spannung des sozialen Status in Deutschland in den Zeiten von G. Heine. Lesya Ukrainka behält in ihrer Übersetzung ins Ukrainische die Form von Refrain bei, um einen ukrainischsprachigen Leser in das von G. Heine dargestellten emotionale Bild einzutauchen. [4, S.266] In "Schlesischen Webern" begegnet man auch **Prosapodosis** oder Anepiphora (Strophering) - die Wiederholung der identischen Elemente am Anfang und am Ende mehrerer paralleler Abschnitte der Aussage mit

unterschiedlicher Mitte. [10, S.52] Mit der Anepiphora werden die letzten zwei Zeilen der ersten und letzten Strophen beendet. Außerdem betont G. Heine in der letzten Strophe die Unvermeidlichkeit der Änderungen der alten Ordnung im damaligen feudalen Deutschland und verwendet im ersten Verse das Substantiv „Altdeutschland“ anstelle von „Deutschland“. Lesya Ukrainka verwendet in der Übersetzung den Namen „Deutschland“ überhaupt nicht, sondern ersetzt ihn im ersten Vers durch das "Land", und im letzten verwendet das Substantiv "Staat". Auf diese Weise versucht die Dichterin, unserer Meinung nach, die Idee des Sturzes des ungerechten Herrschersystems, damit das Gedicht des deutschen Dichters durchgedrungen ist, dem ukrainischen Leser zu vermitteln, um darin den Wunsch nach Veränderung zu einem besseren Leben ohne hässliche Regierung in seinem eigenen Land zu wecken.

In der Poesie von G. Heine befindet sich in der vierten Strophe eine lexikalische **Anaphora**, mit der der Autor seine Heimat beschreibt [6]. Mit dieser Technik wird die Wirkung der Echtheit und Wichtigkeit des dargestellten Gemäldes erreicht. Lesya Ukrainka hält die gleiche Technik in der Übersetzung und verwendet wörtlich übersetzte Anaphora im vierten Vers des Verses [2, S.266] Auch die zweite, dritte und vierte Strophe in der Dichtung von G. Heine beginnen mit Anaphora. Drei Strophen, ein dreifacher Fluch zu drei Idolen - Gott, König, Mutterland, denen das Volk vertraute und die es verrieten. Anaphora wurde zu einer logischen Fortsetzung der **Anadiplose**, die durch die Fortsetzung zu Beginn des neuen Satzes der Endung des vorherigen Satzes gebildet wird. In Heines Gedicht endet mit der Anadiplose die erste Strophe und beginnt die zweite Strophe: «Wir weben hinein den dreifachen **Fluch** ... **Ein Fluch** dem Gotte, zu dem wir gebeten» [13] Lesya Ukrainka bewahrt die syntaktische Struktur der deutschen Dichtung in der ukrainischen Übersetzung und verwendet ähnliche Figuren der expressiven Syntax, nur mit einigen Änderungen. In der dritten Strophe verwendet sie die Inversion. Sie verwendet den Substantiv "König" vor dem Substantiv "Flucht" und unterstreicht damit die Wichtigkeit der Anstrengung. Offensichtlich tut die Dichterin dies absichtlich, um den ukrainischen Leser dazu zu bringen, das deutsche Volk als ein Beispiel zu

nehmen und über die Lage in seinem eigenen Land nachzudenken, um die Frage zu beantworten, ob er noch die Herrschaft des russischen Zaren in seiner Heimat ertragen will. Daher ist es, unserer Meinung nach, ein Ersatz in der Übersetzung des deutschen Substantivs "König" auf das Substantiv "Zar".

Unter den Figuren der expressiven Syntax in G. Heines Gedicht "Schlesische Weber" sollten auch **Antithese**, **Polysyndeton** und Beispiele für **syntaktischen Parallelismus** hervorgehoben werden, die Lesya Ukrainka nicht in der Übersetzung verwendet.

Schlussfolgerungen. H. Heine verwendet in der Poesie „Schlesische Weber“ aktiv Figuren und Techniken der expressiven Syntax. Im Prozess des Schaffens dienen Figuren der expressiven Syntax dazu, den Stil eines einzelnen Autors zu schaffen und die Wirkung des dargestellten Bildes, die emotionale Wahrnehmung des Lesens, zu verstärken.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Академічний тлумачний словник української мови в 11-ти томах (1970 - 1980) [електронний ресурс] Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/refren>
2. Леся Українка. Поезії. /Леся Українка. Зібрання творів у дванадцяти томах. /Редкол.: Шабліовський Є.С. (голов.ред.) [та ін.] – К.: Наук. думка. – 1975.– Т.2: Поєми. Поетичні переклади. – 1975. – 367с.
3. Виноградов В.В. Итоги обсуждения вопросов стилистики./В.В.Виноградов; – Вопр. Языкознания, 1955, №1, С. 60-87
4. Кострова О.А. Экспрессивный синтаксис современного немецкого языка: Учебное пособие/О.А. Кострова. – М.: Флинта: Московский психолого-социальный институт, 2004. – 240 с.
5. Культура русской речи: [энциклопедический словарь-справочник] / [под ред. Л. Ю. Иванова, А. П. Сковородникова, Е. Н. Ширяева и др.]. – М. : Флинта : Наука, 2003. – 840 с.
6. Heinrich Heine: Die schlesischen Weber. URL: <https://www.martinschlu.de/kulturgeschichte/neunzehntes/vormaerz/heine/werke/web er.htm>